

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 25 kwietnia 2014 r.

Sąd Rejonowy w Ostrołęce I Wydział Cywilny w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSR Marcin Korajczyk
Protokolant:	st. sekr. sądowy Bożena Kłos

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 25 kwietnia 2014 r. w O.

sprawy:

I. z powództwa **Gminy M. O.**

przeciwko **Powiatowi (...)**

o zapłatę kwoty 10.880 złotych

i powództwa wzajemnego **Powiatu (...)**

przeciwko **Gminie M. O.**

o zapłatę kwoty 66.520,14 złotych

II. z powództwa **Gminy M. O.**

przeciwko **Powiatowi (...)**

o zapłatę kwoty 3.840 złotych

orzeka:

1. oddala powództwo Gminy M. O. przeciwko Powiatowi (...) o zapłatę kwoty 10.880 złotych;
2. zasądza od Gminy M. O. na rzecz Powiatu (...) kwotę 2.400 złotych (dwa tysiące czterysta złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu;
3. oddala powództwo wzajemne Powiatu (...) przeciwko Gminie M. O. o zapłatę kwoty 66.520,14 złotych;
4. zasądza od Powiatu (...) na rzecz Gminy M. O. kwotę 3.600 złotych (trzy tysiące sześćset złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu;
5. oddala powództwo Gminy M. O. przeciwko Powiatowi (...) o zapłatę kwoty 3.840 złotych;
6. zasądza od Gminy M. O. na rzecz Powiatu (...) kwotę 600 złotych (sześćset złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu;

SSR Marcin Korajczyk

UZASADNIENIE

W pozwie, który wpłynął do Sądu w dniu 2 stycznia 2013 roku **powód Gmina M. O.** wnosila o zasądzenie od pozwanego Powiatu (...) kwoty 10.880 zł wraz z ustawowymi odsetkami: od kwoty 1.920 zł od dnia 21.02.2012 roku do dnia zapłaty, od kwoty 4.480 zł od dnia 23.02.2012 roku do dnia zapłaty, od kwoty 2.560 zł od dnia 17.03.2012 roku do dnia zapłaty, od kwoty 1.920 zł od dnia 19.04.2012 roku do dnia zapłaty - wraz z kosztami postępowania wg norm przepisanych.

W uzasadnieniu pozwu powód Gmina M. O. wskazał, że jest właścicielem nieruchomości położonej, przy ul. (...) w O., zbudowanej pawilonem wielofunkcyjnym, w którym znajduje się hala sportowa. Zarządcą nieruchomości jest jednostka budżetowa powoda – Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji (dalej również MOSiR). Według §3 ust. 1 załącznika nr 3 do Uchwały Nr XXIX/183/2009 Rada Miasta O. z dnia 23 września 2009 roku w sprawie zasad korzystania z obiektów sportowych w O., hala sportowa jest udostępniana nieodpłatnie dzieciom i młodzieży ze szkół, dla których organem prowadzącym jest Miasto O.. Liceum Ogólnokształcące im. M. K. jest szkołą średnią, dla której organem prowadzącym jest Powiat (...). Powód wskazał, że uczniowie z tej szkoły korzystali i w dalszym ciągu korzystają ze wskazanej hali sportowej. W związku z tym Dyrektor MOSiR, o którym mowa powyżej skierował do dyrektora LO im. M. K. projekt umowy w sprawie udostępnienia hali sportowej i pływalni. W odpowiedzi na powyższe szkoła odesłała niepodpisaną umowę, a młodzież z tej szkoły nadal korzysta z hali sportowej. W związku z powyższym – jak wskazał powód - zostały wystawione cztery faktury za korzystanie w okresie od listopada 2011 roku do marca 2012 roku przez powyższą szkołę z hali sportowej według obowiązującego cennika, zgodnie z zarządzeniem nr (...) Dyrektora MOSiR z dnia 21 maja 2011 roku w sprawie ustalenia cen i opłat za korzystanie z obiektów i urządzeń MOSiR. W związku z nieuiszczeniem opłat za korzystanie z hali sportowej powód wezwał pozwanego do zapłaty, jednakże dyrekcja LO im. M. K. odsyłała faktury i wezwanie do zapłaty i do dnia wytoczenia powództwa nie uregulowała należności.

Nakazem zapłaty wydanym w postępowaniu upominawczym z dnia 21 czerwca 2013 roku w sprawie o sygn. akt I Nc 609/13 referendarz sądowy w Sądzie Rejonowym w O.nakazał pozwanemu Powiatowi (...), aby zapłacił na rzecz powoda Gminy M. O. kwotę 10.880 zł wraz z ustawowymi odsetkami: od kwoty 1.920 zł od dnia 21.02.2012 roku do dnia zapłaty, od kwoty 4.480 zł od dnia 23.02.2012 roku do dnia zapłaty, od kwoty 2.560 zł od dnia 17.03.2012 roku do dnia zapłaty od kwoty 1.920 zł od dnia 19.04.2012 roku do dnia zapłaty oraz kwotę 2.536 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania, w tym kwotę 2.400 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w terminie dwóch tygodni od doręczenia nakazu albo wniósł w tymże terminie sprzeciw do tutejszego Sądu.

W zakreślonym terminie **pozwany Powiat (...)**, wniósł sprzeciw od powyższego nakazu zapłaty, w którym wniósł o oddalenie powództwa w całości oraz o zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów postępowania według norm przepisanych. Sprawie została nadana sygn. akt I C 661/13.

W uzasadnieniu sprzeciwu pozwany wskazał, że nie neguje zasadności roszczenia strony powodowej, jednakże wskazała, że powód jest dłużny pozwanemu znacznie wyższą kwotą z tytułu korzystania przez Miasto O. z lokalu będącego w trwałym zarządzie Zespołu Szkół Nr (...) w O. (jednostki organizacyjnej powiatu) na potrzeby Świetlicy Socjoterapeutycznej, prowadzonej przez Miasto. Pozwany podniósł, że dwukrotnie występował do Sądu Rejonowego w O. M.celem zawezwania Miasta O. do zawarcia ugody i dokonania wzajemnych rozliczeń. W obu przypadkach nie stawiał się do Sądu żaden reprezentant Miasta O. w celu zwarcia ugody. W konsekwencji powyższego, jak wskazał pozwany, Powiat (...) w dniu 12 lipca 2013 roku wezwał Miasto O. do zapłaty należnej kwoty, wyznaczając dzień 31 lipca 2013 roku jako ostateczny termin zapłaty.

W sprawie o sygn. akt I Nc 610/13 **Gmina M. O.** wnosila o zasądzenie na jej rzecz od Powiatu (...) kwoty 3.840 zł z ustawowymi odsetkami: od kwoty 3.360 zł od dnia 23.02.2012 roku do dnia zapłaty, od kwoty 480 zł od dnia 17.03.2012 roku do dnia zapłaty.

W uzasadnieniu pozwu powód podniósł, że Gmina M. O. jest właścicielem nieruchomości przy ul. (...) w O.. Zarządcą tej nieruchomości jest Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji w O.. Na przedmiotowej nieruchomości pobudowana jest hala sportowa. W hali tej od listopada 2011 roku do lutego 2012 r. uczniowie Zespołu Szkół Nr (...) Praktycznego w O. zgodnie z rezerwacją odbywali zajęcia wychowania fizycznego. Powyższy Zespół Szkół jest powiatową jednostką budżetową. Za korzystanie z hali Zespół ten został obciążony opłatami według cennika ustalonego Zarządzeniem Nr (...) Dyrektora MOSiR w O. – 80 zł brutto za jedną godzinę. W związku z powyższym MOSiR wystawił Zespołowi (...) dwie faktury VAT: Nr (...) z dnia 1 lutego 2012 roku na kwotę 3.360 zł oraz o Nr (...) z dnia 2 marca 2012 roku na kwotę 480 zł. Powód wskazał, że powyższe faktury zostały zwrócone pozwanemu z argumentacją, że brak jest formalno - prawnych podstaw do zapłaty, gdyż umowa o wynajem sali nigdy nie została zawarta. W związku z powyższym dyrektor MOSiR zwrócił się do Starosty (...) o wyjaśnienie sprawy. W odpowiedzi organ ten poinformował, że Powiat (...) nie jest stroną, szkoły posiadają własny budżet a dysponentami środków są dyrektorzy szkół. W związku z powyższym dyrektor MOSiR skierował do Zespołu Szkół nr (...) wezwanie do zapłaty na łączną kwotę 3.840 zł. Ten ostatni odmówił zapłaty z powodu braku umowy najmu pomieszczeń. Powód wskazała również, że brak umowy najmu nie stanowi przeszkody do zasądzenia powyższej kwoty, gdyż za korzystanie z obiektów i urządzeń MOSiR w O. pobierane są opłaty według stawek określonych w cenniku Dyrektora MOSiR, zgodnie z którym za odbywanie zajęć sportowych pobierana jest opłata w wysokości 80 zł za godzinę.

W dniu 24 czerwca 2013 roku Sąd Rejonowy w O. wydał **nakaz zapłaty** w postępowaniu upominawczym, w którym zasądził na rzecz powoda Gminy M. O. od pozwanego Powiatu (...) kwotę 3.840 zł z ustawowymi odsetkami: od kwoty 3.360 zł od dnia 23.02.2012 roku do dnia zapłaty, od kwoty 480 zł od dnia 17.03.2012 roku do dnia zapłaty oraz kwotę 625 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania, w tym kwotę 600 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Od powyższego nakazu **sprzeciw wniósł pozwany Powiat (...)** wnosząc o oddalenie powództwa w całości.

W uzasadnieniu wskazał, dokładnie te same argumenty, jak w sprzeciwie od nakazu zapłaty wydanego w sprawie o sygn. akt I Nc 609/13. Na skutek wniesienia sprzeciwu sprawie została nadana sygn. akt I C 662/13

Postanowieniem z dnia 28 października 2013 roku wydanym na rozprawie Sąd połączył do wspólnego rozpoznania i prowadzenie wyżej wymienione sprawy o sygn. akt I C 661/13 i I C 662/13 i postanowił prowadzić te sprawy pod sygn. akt I C 661/13.

W dniu 21 października 2013 roku wpłynął do tutejszego Sądu **pozew wzajemny powoda Powiatu (...)** przeciwko Miastu O.. W pozwie tym powód wniósł o zasądzenie od Miasta O. na rzecz Powiatu (...) kwoty 66.520,14 zł wraz z ustawowymi odsetkami liczonymi w następujący sposób: od kwoty 30.439,74 zł od dnia 16 października 2012 r. do dnia zapłaty, od kwoty 26.918,25 zł od dnia 1 sierpnia 2013 roku do dnia zapłaty, od kwoty 9.161,65 zł od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty. Ponadto powód wzajemny wniósł o zasądzenie iloczynu 94,45 zł i liczby dni poczynając od dnia 18 października 2013 roku do dnia wydania wyroku z ustawowymi odsetkami od dnia wydania wyroku do dnia zapłaty.

Nadto, powód wzajemny - Powiat (...) wniósł o eksmisję Miasta O. z zajmowanego przez nie lokalu położonego przy ul. (...) w O. oraz o połączenie spraw o sygn. akt I C 661/13, I C 662/13 i I C 818/13 oraz prowadzenie sprawy pod sygn. I C 661/13, a także o zasądzenie od pozwanego wzajemnego na rzecz powoda kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego.

W uzasadnieniu pozwu wzajemnego Powiat (...) podniósł, że pomiędzy stronami procesu obowiązywała umowa użyczenia pomieszczeń w budynku Zespołu Szkół Nr (...) w O. (którego organem założycielskim jest Powiat (...)) na potrzeby Świetlicy Socjoterapeutycznej prowadzonej przez Miasto O. Umowa ta wygasła z końcem 2011 roku, na skutek upływu terminu, na jaki była zawarta. Pomimo tego Miasto O. nie wydało pomieszczeń Powiatowi (...). Pozwany opisał również prowadzone między stronami negocjacje dotyczące uregulowania wzajemnych stosunków i ostatecznego braku zawarcia porozumienia. Jak wskazał powód wzajemny, w dniu 1 października 2012 roku zostało wysłane przez dyrektora Zespołu Szkół Nr (...) wezwanie do zapłaty kwoty 30.439,74 zł wraz z należnością w wysokości

94,45 zł za każdy następny dzień bezumownego korzystania z pomieszczeń Zespołu Szkół Nr (...) przez Miasto O.. Wezwanie to nie odniosło jednak skutku. Powiat dwukrotnie wzywał Miasto O. do prób ugodowych, jednak bezskutecznie. W dalszej części uzasadnienia pozwu wzajemny powód wzajemny podniósł, że Powiat (...) nie neguje zasadności i wysokości roszczeń przedstawionych w pozwach złożonych przez Miasto O.. Jednocześnie Powiat (...) wnosi o zasądzenie od Miasta O. kwoty 66.520,14 zł wywodząc swoje roszczenie z przepisu art. 224 k.c., art. 225 k.c. i art. 230 k.c. Jak wskazał powód wzajemny, jego roszczenie jest roszczeniem o wynagrodzenie za bezumowne korzystanie z lokalu przy ul. (...), za używanie którego pozwany wzajemny nie ponosił żadnych opłat. Powód wzajemny ponadto wskazał, że Miasto O. jest posiadaczem przedmiotowego lokalu w złej wierze od 1 stycznia 2012 roku, z uwagi na fakt, że pozwany wzajemny wiedział, iż umowa użyczenia wygasła z dniem 30 grudnia 2011 roku. Uzasadniając wysokość roszczenia powód wzajemny wskazał, że za korzystanie z rzeczy należy się właścicielowi wynagrodzenie w takiej wysokości, jaką w danych okolicznościach mógłby uzyskać, gdyby rzecz wynajął lub wdzierzał. Wysokości żądanej kwoty została ustalona – jak stwierdził powód wzajemny - zgodnie z uchwałą nr 405/170/10 Zarządu Powiatu w O. z dnia 13 października 2010 roku w sprawie określenia minimalnych stawek czynszu z tytułu najmu i dzierżawy nieruchomości stanowiących własność Powiatu (...). Powód wzajemny podniósł także, że stawki stosowane w praktyce są znacznie wyższe niż stawki minimalne. Ponadto, powołując się na wyrok Sądu Najwyższego z dnia 7 kwietnia 2000 r. (sygn. akt IV CKN 5/00) powód wzajemny wskazał, że o wysokości wynagrodzenia za bezumowne korzystanie z nieruchomości decydują stawki rynkowe. Uzasadniając roszczenie odsetkowe powód wzajemny stwierdził, że roszczenie te oparte jest o treść art. 455 k.c., a wskazanie poszczególnych dat, od których powód wzajemny wnosi o naliczenie odsetek wynika z wezwań do zapłaty skierowanych do pozwanego wzajemnego. Za każdy następny dzień bezumownego korzystania należność pozwanego wynosi 94,45 zł.

Pozwany wzajemny Miasto O. w odpowiedzi na pozew wzajemny wniósł o oddalenie powództwa wzajemnego w całości oraz o zasądzenie od powoda wzajemnego kosztów postępowania.

Uzasadniając swoje stanowisko w sprawie pozwany wzajemny nie zanegował faktu, iż lokal przy ul. (...) jest własnością powoda wzajemnego, jednakże podniósł, że w związku z reformą administracyjną budynek Szkoły stał się własnością Powiatu i do 1 stycznia 2004 roku do 31 grudnia 2011 roku Miasto korzystało z lokalu na podstawie umowy użyczenia zwartej w dniu 6 listopada 2003 rok z Powiatem (...). Pozwany wzajemny przyznał, że nadal zajmuje ten lokal. Ponadto, wskazał, że pismem z dnia 26 września 2011 roku Burmistrz Miasta O. zwrócił się do Starosty Powiatu (...) o przedłużenie umowy użyczenia na kolejne 5 lat. Na powyższe nie wyraził zgody Starosta (...) twierdząc, że nie ma możliwości prawnych rezygnacji z pobierania czynszu z uwagi na dyscyplinę finansów publicznych. W dalszej części odpowiedzi na pozew wzajemny, pozwany wzajemny opisał prowadzenie szerokich negocjacji między Miastem O. a Powiatem (...) w zakresie uregulowania wzajemnych roszczeń i wysyłanej w tym zakresie wzajemnej korespondencji oraz braku ostatecznego uregulowania stosunków. Pozwany wzajemny omówił również kwestię możliwości zwolnienia go z płacenia czynszu za zajmowany lokal powołując się w tym zakresie na postanowienia ustawy z dnia 21 sierpnia 1998 roku o gospodarce nieruchomościami oraz uchwałą Nr 405/170/10 Zarządu Powiatu w O. z dnia 13 października 2010 r. w sprawie określenia minimalnych stawek czynszu z tytułu najmu lub dzierżawy nieruchomości stanowiących własność Powiatu (...) a także na uchwałę Nr 418/175/10 z dnia 19 listopada 2010 r. zmieniającą powyższą uchwałę, przewidując możliwość zastosowania bonifikaty bądź całkowitego zwolnienia z płacenia czynszu, zwłaszcza gdy w wynajmowanym lokalu jest prowadzona działalność opiekuńcza i oświatowa (pełnomocnik powoływała się na konkretne zapisy ww. uchwał). Odnosząc się do wysokości roszczenia pozwu wzajemnego pozwany wzajemny podniósł, że wynagrodzenie za bezumowne korzystanie z lokalu należy rozpatrywać w kontekście celu, jakiemu lokal służy i zasadom gospodarowania przez jednostki samorządu terytorialnego mieniem, które zostało im powierzone do realizacji zadań publicznych. Lokal zajęty na potrzeby świetlicy socjoterapeutycznej służy dzieciom z rodzin wykluczonych społecznie. Mieści się tam też Klub (...). Zadania te są realizowane przez Miasto O. w ramach Miejskiego Programu (...) oraz P. N.. Zadania te nie mogą przynosić dochodu. Jednocześnie pozwany wzajemny podniósł, że tylko pozornie Powiat (...) zmierzał cały czas do ugodowego załatwienia sprawy i opisał szczegółowo zasady ustalenia stawek czynszowych ma terenie Miasta O., przy czym zakwestionował również wysokość czynszu ustalonego przez powoda wzajemnego za używanie lokalu przy ul. (...). Pozwany wzajemny wskazał, że zawezwanie do próby ugodowej w istocie nie dotyczyło ugody, lecz zastosowania potrącenia wierzytelności Miasta (wynikającej z umowy) z hipotetyczną

wierzytelnością Powiatu nie wynikającą z żadnej umowy i przekraczającą w sposób rażąco realną wartość czynszu lokalu przy ul. (...).

W piśmie procesowym z dnia 25 lutego 2014 roku (data prezentaty) pozwany Powiat (...) wniósł o oddalenie powództw Miasta O. albowiem w ocenie pozwanego opłaty zostały ustalone niezgodnie z ustawą z dnia 20 grudnia 1996 r. o gospodarce komunalnej. Zgodnie z tą ustawą organy stanowiące jednostek samorządu terytorialnego mogą powierzyć swoim organom wykonawczym uprawnienia od ustalania wysokości albo sposobu ustalania cen i opłat za usługi komunalne o charakterze użyteczności publicznej. Przepisy cytowanej ustawy nie zawierają normy prawnej zezwalającej na dalszą delegację uprawnień dotyczących ustalania opat za korzystanie z obiektów i urządzeń użyteczności publicznej przez organ wykonawczy gminy. Jak wskazał pozwany, powierzenie wyżej wymienionych uprawnień Dyrektorowi MOSiR było bezprawne, a zarządzenie Nr (...) Burmistrza Miasta O. jest nieważne.

Zajmując ostateczne stanowisko w sprawie na rozprawie w dniu 25 kwietnia 2014 roku pełnomocnik powoda Gminy M. O. zajęła stanowisko jak dotychczas.

Pełnomocnik pozwanego Powiatu (...) na tym samym terminie rozprawy również zajęła stanowisko jak dotychczas, jednakże zakwestionowała zasadę naliczania opłat za korzystanie z hali sportowej. Oświadczyła, że początkowo pozwany nie negował zasadności roszczeń zgłoszonych w sprawach o sygn. akt I C 661/13 i I C 662/13, ale zmienił stanowisko w tym zakresie. Oświadczyła też, że zgłasza zarzut potrącenia.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Gmina M. O. jest właścicielem nieruchomości położonej, przy ul. (...) w O., zbudowanej pawilonem wielofunkcyjnym, w którym znajduje się hala sportowa. Zarządcą nieruchomości jest jednostka budżetowa Miasta O. – M. O. S. i. R.. /okoliczność bezsporna/

Z wyżej wymienionej hali sportowej korzystały i korzystają w dalszym ciągu dzieci i młodzież ze szkół położonych na terenie O.. Również uczniowie z Liceum Ogólnokształcącego im. M. K. w O., jak i uczniowie Zespołu Szkół Nr (...) w O. korzystali podczas zajęć wychowania fizycznego z hali sportowej, będącej własnością Miasta O., położonej przy ul. (...) w O.. Liceum Ogólnokształcące im. M. K. jest szkołą średnią, dla której organem prowadzącym jest Powiat (...). Również Zespół Szkół Nr (...) w O. jest powiatową jednostką budżetową. Początkowo uczniowie z Liceum Ogólnokształcącego im. M. K. w O., jak i uczniowie Zespołu Szkół Nr (...) w O. korzystali z omawianej hali sportowej na zasadzie wzajemnego porozumienia Powiatu (...) oraz Miasta O.. Jednakże w listopadzie 2011 roku powstał pomiędzy tymi podmiotami spór, polegający na ustaleniu, czy uczniowie z wyżej wymienionych szkół uprawnieni są do korzystania z omawianej hali na zasadzie nieodpłatności, czy też Powiat (...) winien pokryć koszty uczęszczania uczniów tych szkół do hali sportowej. Mimo istniejącego sporu uczniowie wyżej wymienionych szkół w okresie od listopada 2011 roku do lutego 2012 roku nadal korzystali z tej hali, ale już nie na podstawie jakiegokolwiek porozumienia – bezumownie. Powiat (...) (reprezentowany przez Dyrektora LO im. M. K.) prowadził rozmowy z Miastem O. (reprezentowanym przez Dyrektora MOSiR) co do tego, czy w hali sportowej zajęcia mają być prowadzone za odpłatnością, czy też dalej na zasadzie użyczenia. Mimo tych prób nie doszło do zawarcia żadnej umowy. /dowód: pisma dyrektora MOSiR z dnia 18.10.2012 r. - k. 10 – 11, z dnia 28.05.2012 r. - k. 23, z dnia 14.05.2012 r. - k. 26, pisma dyrektora LO im. M. K. z dnia 09.10.2012 r. – k. 12, z dnia 29.06.2012 r. - k. 20 i z dnia 16.05.2012 r. - k25, a także okoliczność bezsporna/

M. O. S. i. R. reprezentujący Miasto O. uznając, że Miastu O. należy się wynagrodzenie za korzystanie z hali sportowej przez uczniów wyżej opisanych szkół, których organem prowadzącym jest Powiat (...), wystawiło cztery faktury, w których obciążało Liceum Ogólnokształcące im. M. K. w Ostrwi (...) następującymi kwotami: fakturę VAT nr (...) na kwotę 1.920 zł, fakturę VAT nr (...) na kwotę 2.560 zł, fakturę VAT nr (...) na kwotę 4.480 zł, fakturę VAT nr (...) na kwotę 1.920 zł. /dowód: faktura VAT nr (...) – k. 37, faktura VAT nr (...) – k. 39, faktura VAT nr (...) – k. 41, faktura VAT nr (...) – k. 43, ostateczne przedsądowe wezwanie do zapłaty – k. 14-15, a także okoliczność bezsporna/

M. O. S. i. R., działając w imieniu Miasta O. wystawił też kolejne dwie faktury, którymi obciążył Zespół Szkół Zawodowych nr (...) w O.: fakturę VAT nr (...) na kwotę 3.360 zł i fakturę VAT nr (...) na kwotę 480 zł. /dowód: faktura VAT nr (...) – k. 25 akt o sygn. I C 662/13 upr, faktura VAT nr (...) – k. 27 akt o sygn. I C 662/13 upr/

Stawki za korzystanie z hali sportowej przy ul. (...) w wyżej wymienionych fakturach VAT zostały ustalone na podstawie Zarządzenia Dyrektora MOSiR, określającego stawki opłat za godzinę prowadzonych zajęć. Dyrektor MOSiR został upoważniony do ustalenia cen i opłat za korzystanie z obiektu MOSiR na mocy zarządzenia Nr (...) Burmistrza Miasta O. z dnia 20 maja 2011 roku. Wojewoda (...) zaskarżył wyżej wymienione zarządzenie do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego, zarzucając mu naruszenie przepisów prawa polegający na braku legitymacji Burmistrza Miasta O. do upoważnienia Dyrektora MOSiR do wydania zarządzenia w przedmiocie ustalenia stawek za korzystanie z obiektów MOSiR. /dowód: zarządzenie Nr (...) Burmistrza Miasta O. – k. 53, zarządzenie nr (...) Dyrektora MOSiR w O. z dnia 21 maja 2011 roku w sprawie ustalenia cen i opłat za korzystanie z obiektów i urządzeń MOSiR w O. wraz z załącznikiem – k. 54 – 56, skarga Wojewody (...) z 15 stycznia 2014 roku – k. 190- 191, okoliczność bezsporna/

Powiat (...) jest właścicielem nieruchomości położonej przy ul. (...) w O., w której funkcjonuje Zespół Szkół Nr (...) w O.. Pomiedzy Powiatem (...) a Miastem O. obowiązywała umowa użyczenia pomieszczeń w budynku Zespołu Szkół Nr (...) w O. na potrzeby Świetlicy Socjoterapeutycznej prowadzonej przez Miasto O.. Umowa ta wygasła z dniem 31 grudnia 2011 roku, na skutek upływu terminu, na jaki była zawarta. Pomimo tego Miasto O. nie wydało pomieszczeń Powiatowi (...). Od stycznia 2012 roku Miasto zajmuje ten lokal bez tytułu prawnego. W związku z powyższym Powiat (...) obciążył Miasto O. kwotą 66.520,14 zł za okres korzystania z tego lokalu od 1 stycznia 2012 roku do 1 sierpnia 2013 roku i wezwał go do zapłaty żądanej kwoty. Wysokość żądanej kwoty została ustalona przez Powiat (...) na podstawie uchwały nr 405/170/10 Zarządu Powiatu w O. z dnia 13 października 2010 roku w sprawie określenia minimalnych stawek czynszu z tytułu najmu i dzierżawy nieruchomości stanowiących własność Powiatu (...) oraz zmieniającej ją uchwały Zarządu Powiatu nr 418/175/10 z dnia 19 listopada 2010 roku. /dowód: umowa użyczenia z dnia 6 listopada 2003 roku – k. 124- 125, Uchwały Zarządu Powiatu w O. Nr 418/175/10 – k. 164 i Nr 405/170/10 – k. 167, okoliczność bezsporna/.

Burmistrz Miasta O. oraz Starosta Powiatu (...) prowadzili obszerną korespondencję listowną od listopada 2011 roku dotyczącą sposobu uregulowania zasad korzystania przez Miasto O. z lokalu Powiatu (...) oraz zasad korzystania przez Powiat (...) z lokali Miasta O.. W swoich stanowiskach, które nie doprowadziły do wypracowania zasad ponoszenia kosztów użytkowania zajmowanych lokali zarówno Burmistrz Miasta O. oraz Starosta Powiatu (...) powoływali się na dobro dzieci, także niepełnosprawnych. /dowód: korespondencja pomiędzy stronami zawarta w aktach sprawy – okoliczność bezsporna/

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie wyżej wymienionych dowodów zgłoszonych przez strony postępowania – w szczególności korespondencji listownej, jaką Burmistrz Miasta O. oraz Starosta Powiatu (...) prowadzili między sobą, ale również na podstawie przedstawionych przez powoda faktur Vat i dołączonych do akt sprawy uchwał i zarządzeń organów jednostek samorządu terytorialnego.

Wyżej wymienione dowody (fakt ich istnienia – w przypadku Faktur Vat) nie były kwestionowane przez żadną ze stron, dlatego również Sąd nie miał podstaw, aby odmówić im wiary. Jednakże dowody te nie przesądzały o zasadności tak powództw głównych, jak i powództwa wzajemnego. Nie wynikała bowiem z dowodów tych wysokość wynagrodzenia, jakie zarówno Miasto O. domagało się od Powiatu (...) i wynagrodzenia, jakie Powiat (...) domagał się od Miasta O. – tytułem bezumownego korzystania z lokalu, nieruchomości.

Sąd oddalił wnioski dowodowe pozwanego (powoda wzajemnego) zgłoszone przez niego w piśmie procesowym z dnia 25 lutego 2014 roku, albowiem po pierwsze, w okolicznościach niniejszej sprawy nie miały one istotnego znaczenia dla sprawy – przesłuchanie wnioskowanych świadków nie mogłoby wpłynąć na merytoryczną zasadność powództw głównych oraz powództwa wzajemnego, które nie zostały udowodnione co do wysokości poszczególnych roszczeń, o czym będzie mowa poniżej. Po drugie, w okolicznościach niniejszej sprawy bezsporny był fakt, iż uczniowie Liceum Ogólnokształcącego im. M. K. w O., jak i uczniowie Zespołu Szkół Nr (...) w O. korzystali z hali sportowej przy ul. (...),

przy czym korzystali z tej hali również w godzinach dziennych – kiedy odbywały się zajęcia w szkole. Okoliczność ta nie była kwestionowana przez powoda - pozwanego wzajemnego.

Sąd zważył, co następuje:

W ocenie Sądu, mimo istnienia w aktach sprawy szerokiego materiału dowodowego przedłożonego przez strony postępowania – w tym faktur VAT oraz zarządzeń organów jednostek samorządu terytorialnego i dyrektora MOSiR w O., co do zasad ustalania stawek czynszowych za wynajem lokali Powiatu (...) i stawek za korzystanie z hali sportowej przy ul. (...) w O. należącej do Miasta O., zarówno powództwo Gminy M. O. przeciwko Powiatowi (...) o zapłatę kwoty 10.880 złotych, jak i powództwo wzajemne Powiatu (...) przeciwko Gminie M. O. o zapłatę kwoty 66.520,14 złotych, a także powództwo Gminy M. O. przeciwko Powiatowi (...) o zapłatę kwoty 3.840 złotych – były niezasadne z uwagi na nieudowodnienie przez strony postępowania wysokości żądanych kwot – tytułem wynagrodzenia za bezumowne korzystanie z rzeczy – lokalu.

Takie bowiem powództwa w niniejszej sprawie zostały wytoczone.

W okolicznościach niniejszej sprawy nie ulega wątpliwości, że pomiędzy Miastem O. a Powiatem (...) oraz pomiędzy Powiatem (...) a Miastem O. nie istniały żadne stosunki umowne, które regulowałyby wzajemne relacje finansowe i majątkowe tak odnośnie korzystania przez uczniów Liceum Ogólnokształcącego im. M. K. w O. i uczniów Zespołu Szkół Nr (...) w O. z hali sportowej przy ul. (...), jak też odnośnie zajmowania przez Miasto O. lokalu należącego do Powiatu (...).

W przypadku powództwa głównego, nie ulega wątpliwości, że strony prowadziły negocjacje, które ostatecznie nie doprowadziły do ustalenia zasad korzystania przez uczniów Liceum Ogólnokształcącego im. M. K. w O., jak i uczniowie Zespołu Szkół Nr (...) w O. z hali sportowej przy ul. (...). Z prowadzonych przez strony rozmów wyłaniały się dwie wersje, jedna – prezentowana przez Powiat (...) – że korzystanie z hali sportowej powinno odbywać się nieodpłatnie, oraz druga prezentowana przez Miasto O., które stanęło na stanowisku, że korzystanie przez uczniów powołanych szkół z hali sportowej powinno odbywać się odpłatnie. Fakt, iż między stronami nie doszło do zawarcia porozumienia wynika z przedłożonej przez stronę powodowa notatki służbowej z dnia 5 sierpnia 2011 roku (k. 47). Również ze złożonej pozostałej dokumentacji – pism jakie kierowali do siebie Burmistrz Miasta O. i Starosta (...) wynika, że strony prezentowały dwa odmienne stanowiska co do formy współpracy, jak i ewentualnej odpłatności za korzystanie z lokali i że żadne wiążące decyzji w tej sprawie nie zapadły.

W ocenie Sądu z uwagi na okoliczności sprawy i istniejący między stronami spór, nie można było też uznać, że między stronami została zawarta – per facta concludentia – czy to umowa najmu hali, czy też użyczenia, czy też jakakolwiek inna umowa, chociażby o świadczenie usług, poprzez przystąpienie przez strony do jej wykonania, która regulowałaby wzajemne stosunki.

Również w przypadku korzystania przez Miasto O. z pomieszczeń należących do Powiatu (...) przy ul. (...), nie ulega wątpliwości, że od dnia 1 stycznia 2012 roku strony nie łączyła żadna umowa, która regulowałaby sposób i zasadny korzystania przez Miasto O. z zajmowanego lokalu. Bezsporne było między stronami, że dotychczas obowiązująca umowa wygasła z dniem 31 grudnia 2011 roku na skutek okresu, na jaki została zawarta i nie została przedłużona.

Tym samym Sąd doszedł do przekonania, że tak w przypadku korzystania przez Powiat (...) – a w istocie uczniów szkół należących do Powiatu (...) - z lokali przy ulicy (...), jak też przez Miasto O. z lokalu przy ul. (...), ewentualne roszczenia mogły być oparte o przepisy dotyczące bezumownego korzystania z rzeczy – mianowicie art. 224 i 225 k.c.

Zgodnie z art. 224 § 1 i 2 k.c. samoistny posiadacz w dobrej wierze nie jest obowiązany do wynagrodzenia za korzystanie z rzeczy i nie jest odpowiedzialny ani za jej zużycie, ani za jej pogorszenie lub utratę. Nabywa własność pożytków naturalnych, które zostały od rzeczy odłączone w czasie jego posiadania, oraz zachowuje pobrane pożytki cywilne, jeżeli stały się w tym czasie wymagalne. Jednakże od chwili, w której samoistny posiadacz w dobrej wierze dowiedział się o wytoczeniu przeciwko niemu powództwa o wydanie rzeczy, jest on obowiązany do wynagrodzenia za korzystanie

z rzeczy i jest odpowiedzialny za jej zużycie, pogorszenie lub utratę, chyba że pogorszenie lub utrata nastąpiła bez jego winy. Obowiązany jest zwrócić pobrane od powyższej chwili pożytki, których nie zużył, jak również uiścić wartość tych, które zużył. Stosownie natomiast do treści art. 225 k.c. obowiązki samoistnego posiadacza w złej wierze względem właściciela są takie same jak obowiązki samoistnego posiadacza w dobrej wierze od chwili, w której ten dowiedział się o wytoczeniu przeciwko niemu powództwa o wydanie rzeczy. Jednakże samoistny posiadacz w złej wierze obowiązany jest nadto zwrócić wartość pożytków, których z powodu złej gospodarki nie uzyskał, oraz jest odpowiedzialny za pogorszenie i utratę rzeczy, chyba że rzecz uległaby pogorszeniu lub utracie także wtedy, gdyby znajdowała się w posiadaniu uprawnionego.

Powód Miasto O. w niniejszym postępowaniu dochodziło zasądzenia od Powiatu (...) wynagrodzenia za bezumowne korzystanie z rzeczy – hali sportowej w wysokości kwoty 10.880 zł oraz kwoty 3.360 zł. Powód na taką wysokość oszacował wartość należnego mu wynagrodzenia za korzystanie przez pozwanego z rzeczy – hali sportowej – w okresie od listopada 2011 roku do marca 2012 roku. Oszacowanie przez powoda wartości wynagrodzenia zostało dokonane na podstawie faktur VAT wystawionych przez MOSiR według obowiązującego cennika, zgodnie z zarządzeniem nr (...) Dyrektora MOSiR z dnia 21 maja 2011 roku w sprawie ustalenia cen i opłat za korzystanie z obiektów i urządzeń MOSiR.

Powód wzajemny Powiat (...) dochodził wynagrodzenia za bezumowne korzystanie z rzeczy – lokalu położonego przy ul. (...) w O. zajętej przez Miasto O. na potrzeby Świetlicy Socjoterapeutycznej prowadzonej przez Miasto O.. Wysokość wynagrodzenia za bezumowne korzystanie z rzeczy powód wzajemny oszacował na kwotę 66.520,14 zł na podstawie uchwały nr 405/170/10 Zarządu Powiatu w O. z dnia 13 października 2010 roku w sprawie określenia minimalnych stawek czynszu z tytułu najmu i dzierżawy nieruchomości stanowiących własność Powiatu (...).

W ocenie Sądu ani powód, ani powód wzajemny nie udowodnili przedstawionymi przez siebie dowodami wysokości dochodzonego wynagrodzenia, a w ocenie Sądu brak było podstaw w okolicznościach niniejszej sprawy do prowadzenia przez Sąd postępowania dowodowego z urzędu – w tym dopuszczania z urzędu dowodu z opinii biegłego, który dokonałby wyliczenia rzeczywistej wartości wynagrodzenia, jaka hipotetycznie należałaby się tak powodowi za udostępnienie pozwanemu jego rzeczy, jak i powodowi wzajemnemu za korzystanie przez pozwanego wzajemnego z rzeczy należącej do powoda wzajemnego.

Należy przy tym zauważyć, że ustalenie wysokości wynagrodzenia jakiego powód i powód wzajemny dochodzili na podstawie przepisów o bezumownym korzystaniu z rzeczy jest podstawową i pierwszorzędną przesłanką przesądzającą o zasadności lub bezzasadności powództwa oraz o wysokości należnego wynagrodzenia.

Wynagrodzenie za bezumowne korzystanie z rzeczy stanowi istotę zgłoszonych roszczeń.

Strony w niniejszym postępowaniu zaniechały tymczasem jakiegokolwiek dowodzenia omawianej przesłanki poprzestając jedynie na powołaniu się czy to na fakt wystawienia przez siebie faktur VAT (tak Miasto O.) czy też na wydane przez siebie akty – dokumenty – stanowiące do facto ustalone przez każdą ze stron z osobna stawki za korzystanie z rzeczy – to jest, zarządzenia nr (...) Dyrektora MOSiR z dnia 21 maja 2011 roku w sprawie ustalenia cen i opłat za korzystanie z obiektów i urządzeń MOSiR wydane na podstawie upoważnienia udzielonego mu zarządzeniem Nr (...) Burmistrza Miasta O. z dnia 20 maja 2011 roku (tak Miasto O.) oraz uchwały nr 405/170/10 Zarządu Powiatu w O. z dnia 13 października 2010 roku w sprawie określenia minimalnych stawek czynszu z tytułu najmu i dzierżawy nieruchomości stanowiących własność Powiatu (...) (tak Powiat (...)).

Strony nie zgłosiły żadnego innego dowodu, który wskazywałby na rzeczywistą wartość należnego wynagrodzenia.

Jak stwierdził Sąd Apelacyjny w K.w wyroku z dnia 26 lutego 2013 roku, sygn. akt I ACa 37/13, publ. LEX nr 1344090 „przysługujące na mocy art. 224 § 2 i art. 225 k.c., od samoistnego posiadacza wynagrodzenie, nie jest naprawieniem szkody wyrządzonej właścicielowi lecz wynagrodzeniem zapłaty za korzystanie z jego rzeczy, którą posiadacz musiałby uiścić właścicielowi, gdyby jego posiadanie oparte było na istniejącej podstawie prawnej, a więc tym co uzyskałby właściciel, gdy rzecz oddał w odpłatne korzystanie na podstawie ważnego stosunku prawnego.

Rozwiązanie to oznacza, że wysokość świadczenia ustalana zostaje w oparciu o ceny występujące na rynku obrotu nieruchomościami za korzystanie z rzeczy określonego rodzaju. W tym zakresie miarodajną wartość dowodową posiadają w sprawach wiadomości specjalne wyrażane przez biegłych sądowych.” Stanowisko to znajduje również potwierdzenie w ugruntowanym już orzecznictwie Sądu Najwyższego, który w wyroku z dnia 12 stycznia 1965 roku, sygn. akt III CR 333/64, publ. LEX nr 5715, którego istotne tezy można odnieść do okoliczności niniejszej sprawy, stwierdził, że „dla oceny wysokości należności czynszu należy zasięgnąć opinii biegłego, uwzględnić miejscowe warunki i istniejące w okresie objętym sporem faktyczne możliwości wynajęcia magazynu jak również wysokość czynszu, jaką powód mógłby był osiągnąć za sporny obiekt.”

Tymczasem, odnosząc się do trzech wyżej wskazanych „dowodów”, należy wskazać, że wystawione przez Miasto O. faktury VAT nie dowodzą wysokości wynagrodzenia za bezumowne korzystanie z rzeczy, nie stanowią one o istnieniu stosunku zobowiązaniowego, bowiem jak wskazano wyżej umowy łączącej powoda z pozwanym nie było. Stanowią one jedynie jednostronne oświadczenie powoda, że na taką kwotę wycenił wartość należnego mu wynagrodzenia. Stanowią one dowód księgowy a nie dowód wysokości roszczenia. Inaczej rzecz by się miała, gdyby strony umówiłyby się, że wysokość wynagrodzenia (opłat) za korzystanie z rzeczy ustalana byłaby na takich czy innych zasadach i stwierdzana wystawioną fakturą VAT. Wówczas, gdyby kwota wskazana w fakturze VAT odpowiadała wysokości zaciągniętego zobowiązania, można byłoby przyjąć że stanowi ona dowód na wysokość dochodzonego roszczenia. Tymczasem w okolicznościach niniejszej sprawy, gdzie między stronami nie istniał stosunek zobowiązaniowy, wystawione przez powoda faktury VAT stanowiły jedynie dokument prywatny w rozumieniu art. 245 k.p.c., który stanowi jedynie dowód tego, że osoba która go podpisała, złożyła oświadczenie zawarte w tym dokumencie. Podobne stanowisko zajął Sąd Apelacyjny w Łodzi w wyroku z dnia 6 listopada 2012 roku sygn. akt I ACa 774/12, publ. LEX nr 1280463.

Również zgłoszone przez strony dowody w postaci zarządzenie nr (...) Dyrektora MOSiR z dnia 21 maja 2011 roku w sprawie ustalenia cen i opłat za korzystanie z obiektów i urządzeń MOSiR wydane na podstawie upoważnienia udzielonego mu zarządzeniem Nr (...) Burmistrza Miasta O. z dnia 20 maja 2011 roku (tak Miasto O.) oraz uchwała nr 405/170/10 Zarządu Powiatu w O. z dnia 13 października 2010 roku w sprawie określenia minimalnych stawek czynszu z tytułu najmu i dzierżawy nieruchomości stanowiących własność Powiatu (...) (tak Powiat (...)), nie stanowią dowodu na wysokość należnego stronom wynagrodzenia.

Po pierwsze, należy zauważyć, że akty te stanowią jednostronne oświadczenie woli stron, co do sposobu ustalenia wysokości – czy to ustalenia cen i opłat za korzystanie z obiektów i urządzeń MOSiR, czy też stawek czynszu z tytułu najmu i dzierżawy nieruchomości stanowiących własność Powiatu (...). Strona przeciwna, czy to pozwany, czy też pozwany wzajemny nigdy nie zgadzali się na stosowanie tych stawek. Po drugie, mogłyby mieć one w niniejszej sprawie zastosowanie jedynie w przypadku istnienia między stronami stosunku zobowiązaniowego, w którym strony przyjęłyby stosowanie tych zasad i stawek do istniejącego między nimi stosunku prawnego. Tymczasem, jeżeli w niniejszej sprawie strony dochodziły zapłaty żądanych kwot tytułem bezumownego korzystania z rzeczy, brak było podstaw do ustalania wysokości wynagrodzenia na podstawie tych aktów.

Co więcej, jak wskazał Sąd Najwyższy w cytowanym już wyroku z dnia 12 stycznia 1965 roku, sygn. akt III CR 333/64, publ. LEX nr 5715, który można odnieść odpowiednio do okoliczności niniejszej sprawy, „skoro przedmiotem roszczeń jest nie czynsz najmu, lecz wynagrodzenie za bezumowne korzystanie z cudzej nieruchomości, stawki przewidziane dla czynszów za lokale nie mają bezpośredniego zastosowania i mogą mieć znaczenie jedynie orientacyjne.”

W sytuacji natomiast, gdyby przyjąć, że dokumenty powyższe mógłby stanowić, podstawę jednostronnego, autorytatywnego żądania zapłaty a zarazem gdyby rozstrzygały o wysokości żądanej kwoty, to zarówno Miasto O. jak też Powiat (...) winni wydać w tej sprawie jednostronną, zaskarżalną decyzję administracyjną, a nie kierować sprawę na drogę cywilną. Tymczasem, w okolicznościach niniejszej sprawy tak się nie stało, bowiem stać się nie mogło, bowiem powyższe akty zastosowanie mają jedynie do stosunków umownych, gdzie strony na zasadzie swobody umów włączają ich treść do postanowień umownych określających warunki zobowiązania (np. zasadę odpłatności i sposób ustalenia należnej kwoty).

W końcu, należy również zauważyć, że pozwany Powiat O. zanegował tak zasadę, jak i prawidłowość ustalania wysokości wynagrodzenia za korzystanie z rzeczy – lokalu przy ul. (...) w O. na podstawie zarządzenia nr (...) Dyrektora MOSiR z dnia 21 maja 2011 roku w sprawie ustalenia cen i opłat za korzystanie z obiektów i urządzeń MOSiR wydanego na podstawie upoważnienia udzielonego mu zarządzeniem Nr (...) Burmistrza Miasta O. z dnia 20 maja 2011 roku – wskazując na bezprawność wydania tego zarządzenia Dyrektora MOSiR. Przy czym, co znamienne Powiat (...) sam w dalszym ciągu pozostawał w przekonaniu, że wynagrodzenie przez niego żądane winno być ustalone na podstawie wydanego – złożonego – przez niego jednostronnego oświadczenia woli określającego zasady ustalenia opłat i wysokość opłat za korzystanie z nieruchomości do niego należących.

Takie stanowisko, jakie prezentuje pozwany (powód wzajemny) jest nielogiczne -albowiem z jednej strony wskazuje on, że powód (pozwany wzajemny) nie może żądać od niego zapłaty za bezumowne korzystanie z rzeczy na podstawie ustalonych przez siebie zasad, a sam natomiast na podstawie takich samych zasad oczekuje zapłaty od pozwanego wzajemnego – i w ocenie Sądu nie zasługuje na aprobatę.

Strony – będące w istocie profesjonalistami w zakresie dotyczącym niniejszego sporu – jak też ich pełnomocnicy – będący profesjonalnymi pełnomocnikami radcami prawnymi – nie zgłosili żadnych innych dowodów, które świadczyłyby o rzeczywistej wysokości należnych stronom wynagrodzeń za bezumowne korzystanie z należących do nich rzeczy.

Zgodnie z art. 6 k.c. ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z faktu tego wywodzi skutki prawne.

W ocenie Sądu, brak było podstaw w okolicznościach niniejszej sprawy do podejmowania działań z urzędu i prowadzenia przez Sąd dowodów z urzędu na okoliczność wysokości dochodzonych wynagrodzeń.

Jak wskazał Sąd Apelacyjny w G., w wyroku z dnia 10 kwietnia 2013 roku, sygn. akt III AUa 1468/12, publ. LEX nr 1311941 „wykrycie prawdy przez sąd ogranicza się w zasadzie do: przeprowadzenia dowodów zgłoszonych przez strony, bowiem na nich spoczywa ciężar dowodu (art. 6 k.c.), zasada prawdy materialnej nie może bowiem przekreślać kontradiktoryjności procesu, gdyż - ciężar wskazania niezbędnych dowodów spoczywa przede wszystkim na stronach procesowych. Działanie sądu z urzędu i przeprowadzenie dowodu niewskazanego przez stronę jest po uchyleniu art. 3 § 2 k.p.c. dopuszczalne tylko w wyjątkowych sytuacjach procesowych oraz musi wynikać z opartego na zobiektywizowanej ocenie przekonania o konieczności jego przeprowadzenia.” Ponadto, „przyjęty przez ustawodawcę system kontradiktoryjnego procesu cywilnego oznacza, że strona prowadzi proces na własne ryzyko, w tym będące elementem procesu postępowanie dowodowe, gdyż przepis art. 232 k.p.c. stwarza Sądowi jedynie możliwość, a nie obowiązek, dopuszczenia uzupełniająco dowodu nie wskazanego przez strony.” (tak też Sąd Apelacyjny w P., w wyroku z dnia 20 września 2006 roku, sygn. akt I ACa 394/06, publ. LEX nr 298577).

Powyższe stanowisko sądów powszechnych znajduje potwierdzenie w orzecznictwie Sądu Najwyższego, który w wyroku z dnia 24 listopada 2010 roku, w sprawie sygn. akt II CSK 297/10, publ. LEX nr 970074, stwierdził, że „w obowiązującym u nas kontradiktoryjnym modelu postępowania sądowego o rodzaju i zakresie roszczenia decyduje powód, a ciężar udowodnienia twierdzeń spoczywa na tej stronie, która je zgłasza (art. 6 k.c. w zw. z art. 232 zdanie pierwsze k.p.c.). Sąd z urzędu może wprawdzie dopuścić dowód (art. 232 zdanie drugie k.p.c.), ale powinien czynić to tylko pomocniczo i w sytuacjach wyjątkowych. Z reguły nie ma podstaw do takiego swoistego wyręczenia stron w inicjatywie dowodowej, jeżeli są one reprezentowane przez zawodowych pełnomocników.” Podobne stanowisko Sąd Najwyższy zajął w wyroku z dnia 23 lipca 2003 roku, w sprawie sygn. akt II CKN 320/01, publ. LEX nr 1129330, w którym stwierdził, że „dopuszczenie z urzędu dowodu nie wskazanego przez strony jest uprawnieniem, z którego sąd powinien korzystać w sytuacjach wyjątkowych i w sposób nie nasuwający podejrzenia co do bezstronności. Nie może on jednak w ten sposób wyręczać w inicjatywie dowodowej strony zastępowanej przez adwokata lub radcę prawnego.”

Sąd w niniejszej sprawie wielokrotnie zwracał się do pełnomocników stron z zapytaniem, czy zgłaszają inne wnioski dowodowe – tak na rozprawie w dniu 17 lutego 2014 roku (k. 194), jak i na rozprawie w dniu 25 kwietnia 2014 roku (k. 229) – tak przed oddaleniem wniosków dowodowych powoda wzajemnego o przesłuchanie świadków

(które jak już była mowa wcześniej, z uwagi na fakt, iż nie została udowodniona wysokość dochodzonych przez strony wynagrodzeń, nie miały istotnego znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy), jak też po oddaleniu tych wniosków dowodowych. Ponadto, na rozprawie w dniu 17 lutego 2014 roku (k. 194), Sąd określił pełnomocnikom stron 7 dniowy termin na zgłoszenie wszelkich wniosków dowodowych pod rygorem ich pominięcia (k. 195). Tymczasem ani pełnomocnik powoda, ani pełnomocnik powoda wzajemnego nie przejawiali żadnej inicjatywy dowodowej, która zmierzałaby do wykazania najistotniejszego elementu powództwa, czyli wysokości dochodzonych wynagrodzeń z tytułu bezumownego korzystania.

W ocenie Sądu, analiza akt niniejszej sprawy skłania do wniosku, że zarówno strony, jak i ich pełnomocnicy skupili się na dowodzeniu, która ze stron podejmuje więcej działań dla dobra dzieci, także tych niepełnosprawnych, skupiając się tym samym na okolicznościach nieistotnych, a zupełnie pobocznie (dowolnie) potraktowali okoliczności, które były istotne w tym procesie.

W związku z powyższym, Sąd w punkcie 1, 3 i 5 oddalił powództwo Gminy M. O. przeciwko Powiatowi (...) o zapłatę kwoty 10.880 złotych, oddalił powództwo wzajemne Powiatu (...) przeciwko Gminie M. O. o zapłatę kwoty 66.520,14 złotych i oddalił powództwo Gminy M. O. przeciwko Powiatowi (...) o zapłatę kwoty 3.840 złotych.

Z uwagi na fakt, iż w ocenie Sądu nie zostały udowodnione tak wysokość wynagrodzenia z powództwa głównego i dołączonego żadanego przez powoda, jak też wysokość wynagrodzenia żadanego przez powoda wzajemnego bezprzedmiotowe było odnoszenie się przez Sąd do zgłoszonego przez powoda wzajemnego zarzutu potrącenia.

Oddalając zarówno powództwo główne, jak też powództwo w sprawie połączonej do wspólnego rozpoznania i rozstrzygnięcia oraz powództwo wzajemne, Sąd w punktach 2, 4 i 6 orzekł o kosztach procesu w stosunku do każdego z tych powództw oddzielnie.

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 98 k.p.c. oraz art. 99 k.p.c. w zw. z § 6 pkt 3, 5 i 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz. U. Nr 163, poz. 1348 ze zm.). Uznając, iż zachodzą podstawy do obciążenia powoda oraz powoda wzajemnego) – jako strony przegrywającej – całością kosztów procesu poniesionych przez pozwanego (pozwanego wzajemnego) Sąd zasądził od Gminy M. O. na rzecz Powiatu (...) kwotę 2.400 złotych tytułem zwrotu kosztów procesu (z powództwa głównego o zapłatę kwoty 10.880 złotych), zasądził od Powiatu (...) na rzecz Gminy M. O. kwotę 3.600 złotych tytułem zwrotu kosztów procesu (powództwa wzajemnego) oraz zasądził od Gminy M. O. na rzecz Powiatu (...) kwotę 600 złotych tytułem zwrotu kosztów procesu (z powództwa dołączonego do łącznego rozpoznania i rozstrzygnięcia o zapłatę kwoty 3.840złotych).

Mając powyższe na uwadze, Sąd orzekł, jak w wyroku.

SSR Marcin Korajczyk

Zarządzenie – odpis wyroku wraz z uzasadnieniem doręczyć pełnomocnikom stron.

12.05.2014r.

SSR Marcin Korajczyk